

Asia: VM183:00/2017 ja VM/1631/03.01.00/2018

Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi julkisen hallinnon tiedonhallinnasta sekä eräksi siihen liittyviksi laeiksi

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

-

2. Arvionne lukuun 2 Nykytila

-

3. Arvionne lukuun 3 Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset

Viranomaisen rooli tiedonhallinnassa olisi tunnistettava differoivien strategisten kyvykkyyksien kautta. Mikä viranomaisen

tiedonhallinnassa on asiakkaan näkökulmasta olennaista ja muista toimijoista erottavaa? Yksi olennainen ja erottava seikka on tiedon luotettavuus. Viranomaisen tarjoaa eri prosessin vaiheissa luotettavaa tietoa ja prosessien eri päätöspisteissä tiedon luotettavuus on tärkeää oikeiden päätösten tekemiseksi. Luotettavan tiedon tulee olla struktuurallisesti ja semanttisesti yksikäsitteistä ja se tulee olla muokattavissa ja saatavilla tietosuojan ja tietoturvan puitteissa. Muilla toimijoilla voi myös olla luotettavaa tietoa, mutta joissakin prosesseissa on erityisen tärkeää kyetä tarkistamaan tiedon oikeellisuus ja todenmukaisuus viranomaiselta. Digitaalisuuden myötä tiedon hyödynnettävyys rajapintojen kautta riippuu rajapinnan kautta saatavan tiedon oikeellisuudesta. Digitaalisten palveluiden tuottajan on luotettava rajapinnan kautta saatavaan tietoon tai huomioitava tiedon luotettavuuden taso muulla keinoin.

Tiedonhallinnassa vastuu tiedon oikeellisuudesta tietoa hallinnoivan tahon ja tietoa hyödyntävän tahon välillä olisi tuotava selkeämmin esille. Kenelle kuuluu vastuu, jos tietoa hyödyntävä taho kokee merkittävää haittaa toiminnassaan väärän tiedon perusteella. Erityisen hankalaksi kysymys nousee, jos haitta kohdistuu välillisesti muulle taholle.

Julkishallinnon tiedolle tarvitaan tiedon luotettavuusluokittelu, jonka perusteella voidaan arvioida tiedon tärkeyttä toiminnalle. Korkeimmalle tiedon luotettavuusluokittelulle ei voida myöntää vastuuvapautusta, vaan tiedon luotettavuudelle on määriteltävä sanktiojärjestelmä, jonka perusteella vastuulliset tahot joutuvat korvausvelvollisiksi.

Luokittelun avulla edistetään julkishallinnon tiedonhallinnan strategisia tavoitteita muun muossa siten, että luokittelun avulla voidaan halutessa määritellä myös hinnoittelujärjestelmä ja maksut kerätään hyödyntäjiltä, jos tieto on arvoa tuottavaa. Tiedon luokittelu auttaa tunnistamaan turhan tiedon keruuta julkishallinnossa. Jos tieto ei ole luotettavaa, ei ole myöskään sellaista, jota viranomaisen tarvitsee kerätä differoivan strategisen kyvykkyyden näkökulmasta. Luokittelu ja sanktiointi tukee tiedonhallinnan kehittämistä asiakasta palvelempaan suuntaan ja turhan karsinta auttaa fokuosoimaan resursseja oikeisiin alueisiin.

5. Kommentit ja huomiot lakiehdotuksen lukuun 1 yleiset säännökset (pykälät 1-4 ja niiden yksityiskohtaiset perustelut)

-

6. Kommentit ja huomiot lakiehdotuksen lukuun 2 Julkisen hallinnon tiedonhallinnan yleinen ohjaus (pykälät 5-9 ja niiden yksityiskohtaiset perustelut)

-

7. Kommentit ja huomiot lakiehdotuksen lukuun 3 Tiedonhallinnan suunnittelu ja kuvaaminen (pykälät 10-12 ja niiden yksityiskohtaiset perustelut)

-

8. Kommentit ja huomiot lakiehdotuksen lukuun 4 Tietoturvallisuus (pykälät 13-18 ja niiden yksityiskohtaiset perustelut)

-

9. Kommentit ja huomiot lakiehdotuksen lukuun 5 Turvallisuusluokittelu (pykälät 19-22 ja niiden yksityiskohtaiset perustelut)

-

10. Kommentit ja huomiot lakiehdotuksen lukuun 6 Asian ja palvelujen tiedonhallinta (pykälät 23-26 ja niiden yksityiskohtaiset perustelut)

-

11. Kommentit ja huomiot lakiehdotuksen lukuun 7 Tietoaineistojen muodostaminen ja sähköinen luovutustapa (pykälät 27-31 ja niiden yksityiskohtaiset perustelut)

-

12. Kommentit ja huomiot lakiehdotuksen lukuun 8 Tietoaineistojen säilyttäminen ja arkistointi (pykälät 32-38 ja niiden yksityiskohtaiset perustelut)

-

13. Kommentit ja huomiot lakiehdotuksen lukuun 9 Erinäiset säännökset (pykälät 39-40 ja niiden yksityiskohtaiset perustelut)

-

14. Muut huomiot

-

Vaikutusten arviointi

Tiedonhallinnan suunnittelu ja kuvaaminen:

-

Tietoturvallisuus:

-

Asian ja palvelujen tiedonhallinta:

-

Tietoaineistojen luovuttaminen ja sähköinen luovutustapa:

-

Tietoaineistojen säilyttäminen ja arkistointi:

-

Muuta huomioitavaa:

-

Samu Mäkinen